

Informatienota voor de raad

Datum 11 april 2023

Onderwerp	Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle en MIRT-onderzoek bereikbaarheid
Versienummer	V.04

Portefeuillehouder G. Rots

Informant J. Rengers, D. Uenk
Afdeling Ruimte en Economie
Telefoon 06 21234134
Email J. Rengers@zwolle.nl; d.uenk@zwolle.nl
Bijlagen Strategieboek "Warme Harten in een klimaatadaptieve Delta"
Eindrapportage Gebiedsgericht MIRT-onderzoek Bereikbaarheid Zwolle en omgeving

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle "Warme Harten in een Klimaatadaptieve Delta"
- Het gebiedsgericht MIRT-onderzoek Bereikbaarheid Zwolle en Omgeving

Datum 28 maart 2023

Toelichting op het voorstel

Inleiding

In het BO MIRT 2019 spraken Rijk en regio af om samen een verstedelijkingsstrategie voor de Regio Zwolle op te stellen, gericht op de klimaatbestendige groei van de Regio Zwolle en als uitkomst van de gebiedsagenda Oost. Daarnaast is, als uitkomst van een MIRT onderzoek naar de corridor A28 Amersfoort-Hoogeveen, besloten een aanvullend gebiedsgericht MIRT onderzoek mobiliteit en verstedelijking Zwolle en omgeving uit te voeren. Dit aanvullende onderzoek was nodig om meer inzicht te krijgen in de opgave voor bereikbaarheid en mobiliteit in en om Zwolle als gevolg van de voorziene sterke groei van het aantal inwoners en banen in en om Zwolle.

Gezien de onderlinge, inhoudelijke samenhang is dit MIRT-onderzoek gekoppeld aan de ontwikkeling van de verstedelijkingsstrategie om te komen tot een integrale benadering van verstedelijking en mobiliteit voor Regio Zwolle. Voor de verstedelijkingsstrategie en het MIRT-onderzoek gaat het om de periode tot 2040.

In de afgelopen jaren is het onderzoeksproces doorlopen en bent u als raad geïnformeerd bij afronding van fasen 1, 2 en 3 van het onderzoeksproces van de verstedelijkingsstrategie (respectievelijk op 4/2/2021, 16/12/2021 en 22/9/2022). In fase 1 ging het om het feitenrelaas, in fase 2 ging het om toekomstscenario's voor de verstedelijkingsstrategie en in fase 3 over de conceptstrategie.

Uitkomsten en inzichten van de verstedelijkingsstrategie en het MIRT onderzoek zijn ook besproken in het BO MIRT van november 2022. Tijdens dit BO-MIRT zijn voor alle landsdelen besluiten van het Rijk kenbaar gemaakt over Rijksinvesteringen (als co-financiering) gericht op woningbouw en mobiliteit. Tijdens het BO MIRT landsdeel Oost heeft het Rijk inzicht gegeven in haar voornemen voor investeringen in het grootschalig woningbouwgebied Zwolle. Deze zijn primair gericht op de verbetering van de bereikbaarheid en de mobiliteitstransitie gekoppeld aan de woningproductie. U bent daarover op 22 december 2022 geïnformeerd. Deze nota is aan de orde geweest in het Themadebat Fysieke leefomgeving en Stadsontwikkeling op 16 januari 2023. Hierin is aangegeven u de definitieve verstedelijkingsstrategie en de rapportage van het MIRT-onderzoek te doen toekomen.

Op 1 februari 2023 is aan de voorzitter van de Regio Zwolle en de bestuurlijk vertegenwoordiger van het Rijk de definitieve Verstedelijkingsstrategie en de eindrapportage van het MIRT-onderzoek overgedragen door de voorzitter van de Stuurgroep, de heer Dadema (burgemeester gemeente Raalte). De beide rapportages zijn als bijlage toegevoegd. U vindt de Verstedelijkingsstrategie ook via de volgende link: 20230206_Zwolle_strategieboek_printversie_boek_spreads-1.pdf (regiozwolle.info)

Kernboodschap

De Verstedelijkingsstrategie en het MIRT onderzoek bieden Zwolle, naast onze eigen Omgevingsvisie, belangrijke handvatten. Met deze handvatten is het mogelijk het Zwolse beleid en de aanpak voor verdere ontwikkeling van de stad vorm te geven. Daarnaast onderschrijven zowel Verstedelijkingsstrategie en het MIRT onderzoek onze ambities als het gaat om mobiliteitstransitie, de majeure gebiedsontwikkelingen in de stad en de Zwolse adaptatiestrategie zoals verankerd in onze Omgevingsvisie. Beide resultaten bieden onze partners bij het Rijk en in de regio ook veel inzichten over het belang van Zwolle als stedelijk warm hart van en voor de regio en de bijdrage die Zwolle en de regio leveren in de aanpak van de nationale woningbouwopgave. Diverse ontwikkelopgaven in de komende decennia voor wonen, werken, mobiliteit en het watersysteem concentreren zich in en om

Datum 28 maart 2023

Zwolle. Het is van groot belang om nu voortvarend te blijven werken aan gebiedsontwikkelingen om de woningbouwproductie op peil te houden gelet op cofinanciering door het Rijk. Tegelijkertijd moeten we werken aan plannen voor de verdere toekomst. Daarmee borgen we voor de lange termijn continuïteit in woningbouw, in aandacht en investeringen voor mobiliteit en bereikbaarheid, een sterke economie en klimaatbestendigheid.

Verstedelijkingsstrategie

De verstedelijkingsstrategie adresseert 7 ontwikkelprincipes voor de verstedelijkingskoers van de regio. In deze koers staan 'warme harten' centraal. Zwolle is daarbij het stedelijke Warme Hart van de regio. We omarmen de strategie en de ontwikkelprincipes, aangezien deze goed aansluiten op de ambities en doelstellingen van onze eigen Omgevingsvisie. De verstedelijkingsstrategie krijgt een vervolg in het NOVEX-gebied regio Zwolle. Onderdeel daarvan is een programma gericht op de stedelijke ontwikkeling van Zwolle. Dit programma geeft ons gelegenheid om samen met bestuurlijke partners onze ambities te realiseren die we al onderkennen in onze Omgevingsvisie en om te werken aan onderzoek en plannen voor de lange termijn.

Gebiedsgericht MIRT-onderzoek

Het Gebiedsgericht MIRT-onderzoek leidt tot een diverse set aan maatregelen om bereikbaarheid en mobiliteit in en om Zwolle voor de langere termijn te borgen. Tot 2030 voeren we diverse maatregelen in gezamenlijkheid met Rijk en provincie uit, in en om Zwolle. Daarnaast is een stevige onderzoeksopgave voor de periode 2030-2040 gedefinieerd. Door uitvoering van het pakket van maatregelen wordt de mobiliteitstransitie, waarin voetganger, fietser en OV voorrang krijgen op de auto, in gang gezet. Dat levert voor Zwolle, voor de regio en binnen het nationaal netwerk van weg en spoor een toekomstbestendige aanpak op, waarin ook sprake is van een inclusieve mobiliteitsbenadering. Dit is in lijn met onze huidige beleidsambities.

Toelichting

De ontwikkeling van de verstedelijkingsstrategie is een intensief proces geweest waaraan Zwolle actief heeft bijgedragen, zowel ambtelijk, bestuurlijk en met uw inbreng tijdens webinars ([Webinars verstedelijkingsstrategie - Regio Zwolle](#)), de informatieronde van 15 maart 2021 en tijdens de debatronde op 3 oktober 2022.

De strategie helpt ons en de regio om doelen voor brede welvaart, leefbaarheid en vitaliteit verder te brengen. Het heeft ook inzicht gegeven in de rol die Zwolle heeft in de regio en hoe meer stedelijkheid kan worden toegevoegd aan de regio. De positie van Zwolle is daarin uniek. We zijn de enige stad met grootstedelijke voorzieningen in de regio. Tegelijkertijd is Zwolle afhankelijk van andere gemeenten in de regio en van provincies, waterschap en Rijk om te zorgen dat de regio en stad zich kunnen blijven ontwikkelen.

Met de verstedelijkingsstrategie is het mogelijk het Zwolse beleid en de ontwikkeling van de stad verder vorm te geven. Dat doen we in samenspraak met de samenleving en de gemeenteraad. Pas dan worden keuzes daadwerkelijk gelegitimeerd. De komende jaren wordt daar aan gewerkt met een aanvulling van de omgevingsvisie waarmee we de inzichten concreet kunnen vertalen in plannen en visies voor gebieden op de langere termijn. Voor de korte termijn blijven we onverkort werken aan concrete opgaven in de lopende gebiedsontwikkelingen. Juist daardoor pakken we het woningtekort aan en maken we de slag in de mobiliteitstransitie.

Datum

28 maart 2023

Het gebiedsgerichte MIRT-onderzoek hebben we benut om, samen met de provincie, Rijk en omliggende gemeenten inzicht te krijgen in welke concrete maatregelen voor de mobiliteitstransitie nodig zijn om ervoor te zorgen dat Zwolle en de regio kan groeien en verdichten, en tegelijk leefbaar en bereikbaar kan blijven. Voor de kortere termijn tot 2030 gaat het om:

- Het ontwikkelen en realiseren van een netwerk van regio-, stadsrand- en gebied-hubs om de overstap van auto naar OV, (deel)fiets en overige deelmobiliteit te stimuleren.
- Het aanleggen van regionale snelfietsroutes naar en in Zwolle.
- Het actief stimuleren van alternatieven voor de eigen auto door smart mobility oplossingen en gedragsaanpak (o.a. een werkgevers- en scholenaanpak).
- Faciliterend instrumentarium te ontwikkelen; het adequaat aanpassen en richten van flankerend beleid rondom parkeren.

Voor de langere termijn na 2030 gaat het om onderzoek naar:

- Meer en beter hoogwaardig openbaar vervoer tussen de regio en de stad en binnen Zwolle.
- Stedelijke ontwikkeling van de Ceintuurbaanzone in relatie tot de functie van de buitenring én de kansen voor hoogwaardig openbaar vervoer zowel op stads- als regioniveau.
- Het binnenstedelijk verlagen van de snelheid van 50 naar 30 km/uur.

Financiën

U bent reeds geïnformeerd (informatienota 22 december 2022) over de doorwerking van de MIRT-afspraken voor de verbetering van mobiliteit en bereikbaarheid in en om Zwolle, waarbij het Rijk een investering van 71,7 miljoen € heeft toegezegd. Daar volgt separate berichtgeving over op het momenteel dat afspraken met Rijk worden geconcretiseerd.

Zwolle heeft net als de andere deelnemende partijen bijgedragen aan bekostiging van de onderzoeken, zowel voor de inzet van eigen capaciteit als voor inhuur van advies van deskundige bureaus. Voor onze deelname in het Novexgebied en inliggende programma's wordt opnieuw een bijdrage van de gemeente verwacht. Dat kunnen we deels financieren uit middelen die resteren uit het NOVI-gebied en onze verwachte inzet voor verstedelijkingsstrategie en MIRT-onderzoek. Wij informeren u voor het zomerreces over onze inhoudelijke inzet voor het NOVEX-gebied en de kosten waarvan we verwachten die daarmee gemoeid gaan. Uiteraard krijgt u daar ook aan de hand van de begroting inzicht in.

Communicatie

De verstedelijkingsstrategie is gepubliceerd op de website van de Regio Zwolle. De rapportage van het gebiedsgericht MIRT-onderzoek wordt bij aanvraag met geïnteresseerden gedeeld. Op de website van de gemeente wordt daar een nieuwsbericht over geplaatst.

Vervolg

Het regionale vervolg op de verstedelijkingsstrategie en het MIRT onderzoek is belegd binnen het NOVEX-gebied Regio Zwolle, als opvolger van het NOVI-gebied Regio Zwolle. Rijk en regio blijven samen optrekken om de opgaven en maatregelen zoals geadresseerd in de verstedelijkingsstrategie tot een concrete aanpak en uitvoering te brengen. Dat gebeurt in programma's of specifieke trajecten in regionaal verband. Dit zijn:

- We zijn trekker van het programma Stedelijk Zwolle. Daarvoor wordt een programmaplan uitgewerkt met bestuurlijke partners van Rijk en regio. We informeren u over dit

Datum 28 maart 2023

- programmaplan aan de hand van een nota, waarbij u ook het programmaplan ontvangt. We verwachten dat dit voor het zomerreces van 2023 plaatsvindt.
- Het is nodig om met de partners in de regio Zwolle een beeld te vormen van een toekomstig - haalbaar- economische profiel inclusief de bijbehorende ruimteclaim: de ruimtelijk economische bouwsteen 2040 Regio Zwolle. Dit is een aanvulling op de verstedelijkingsstrategie. Zwolle is nauw betrokken bij de opdrachtformulering en de ontwikkeling van de Ruimtelijke Economische Visie voor de Regio Zwolle. Het Regiobestuur van de Regio Zwolle besprak 8 december 2022 het voornemen voor het opstellen van een Ruimtelijk Economische Visie (REV) onder bestuurlijk opdrachtgeverschap van gedeputeerde Eddy van Hijum en wethouder Paul Guldemon (namens de regio). De visie biedt de grondslag voor de programmeringsafspraken voor bedrijventerreinen. Daarnaast heeft het Rijk de provincies gevraagd de plekken en/of zoekgebieden aan te wijzen voor clusters voor grootschalige bedrijvigheid en de ruimtelijk economische consequenties van de circulaire economie te duiden. De Ruimtelijk Economische Visie voor de regio krijgt uiteindelijk doorwerking in de diverse omgevingsvisies op provinciaal en gemeentelijk niveau..
 - We nemen deel aan de regionale programma's Sponsstrategie en Mobiliteitstransitie. Hierin wordt onderzoek uitgevoerd en worden maatregelen uitgewerkt gericht op de klimaat adaptieve ontwikkeling en bereikbaarheid en leefbaarheid van de Regio.
 - We nemen de uitkomsten van bovengenoemde trajecten mee in de aanvulling op de Omgevingsvisie. De bestuurlijke opdracht daartoe hebben we nagenoeg geformuleerd. Hierover wordt u op korte termijn nader geïnformeerd.

Daarnaast wordt concreet uitvoering gegeven aan de maatregelen uit het MIRT onderzoek, waar deze onderdeel zijn van concrete gebiedsontwikkelingen en waarvoor sprake is van cofinanciering van het Rijk in het kader van het grootschalig woningbouwgebied. Daarover wordt u separaat informierend en/of wel besluitvormend meegenomen.

Openbaarheid

De Verstedelijkingsstrategie en de eindrapportage van het gebiedsgericht MIRT onderzoek zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer